

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Ὑπὲρ Μαντιθέου §§9-11.1

Περὶ μὲν τοίνυν αὐτῆς τῆς αἰτίας οὐκ οἶδ' ὅ, τι δεῖ πλείω λέγειν· δοκεῖ δέ μοι, ὦ βουλή, ἐν μὲν τοῖς ἄλλοις ἀγῶσι περὶ αὐτῶν μόνων τῶν κατηγορημένων προσήκειν ἀπολογεῖσθαι, ἐν δὲ ταῖς δοκιμασίαις δίκαιον εἶναι παντὸς τοῦ βίου λόγον διδόναι. Δέομαι οὖν ὑμῶν μετ' εὐνοίας ἀκροάσασθαι μου. Ποιήσομαι δὲ τὴν ἀπολογίαν ὡς ἂν δύνωμαι διὰ βραχυτάτων. Ἐγὼ γὰρ πρῶτον μὲν, οὐσίας μοι οὐ πολλῆς καταλειφθείσης διὰ τὰς συμφορὰς καὶ τὰς τοῦ πατρὸς καὶ τὰς τῆς πόλεως, δύο μὲν ἀδελφὰς ἐξέδωκα ἐπιδοὺς τριάκοντα μνᾶς ἑκατέρᾳ, πρὸς τὸν ἀδελφὸν δ' οὕτως ἐνειμάμην ὥστ' ἐκεῖνον πλέον ὁμολογεῖν ἔχειν ἐμοῦ τῶν πατρῶων, καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ἅπαντας οὕτως βεβίωκα ὥστε μηδεπώποτε μοι μηδὲ πρὸς ἓνα μηδὲν ἐγκλημα γενέσθαι. Καὶ τὰ μὲν ἴδια οὕτως διώκηκα·

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1.

α. Να γράψετε τον αριθμό που αντιστοιχεί σε καθεμία από τις παρακάτω περιόδους λόγου και δίπλα σε αυτόν τη λέξη «**Σωστό**», αν είναι σωστή, ή τη λέξη «**Λάθος**», αν είναι λανθασμένη, με βάση το αρχαίο κείμενο (μονάδες 3) και να τεκμηριώσετε κάθε απάντησή σας γράφοντας τις **λέξεις/φράσεις** του αρχαίου κειμένου που την επιβεβαιώνουν (μονάδες 3):

1. Ο Μαντίθεος ισχυρίζεται ότι οι δοκιμασίες διαφέρουν από τις άλλες δικαστικές διαμάχες.
2. Ο Μαντίθεος παρακαλεί για την εὐνοία των βουλευτών.
3. Ο Μαντίθεος υποστηρίζει ότι, επειδή η περιουσία που κληρονόμησε ήταν μεγάλη, πάντρεψε και τις δύο αδελφές του δίνοντας προίκα τριάντα μνες στην καθεμία.

β. Να απαντήσετε τις παρακάτω ερωτήσεις:

1. «**δύο μὲν ἀδελφὰς ἐξέδωκα ἐπιδοὺς τριάκοντα μνᾶς ἑκατέρᾳ**»: Σε ποιον αναφέρεται ο Μαντίθεος με την αντωνυμία «**ἐκατέρᾳ**»; (μονάδες 2)
2. «**...ὥστ' ἐκεῖνον πλέον ὁμολογεῖν ἔχειν ἐμοῦ τῶν πατρῶων**»: Σε ποιον αναφέρεται ο Μαντίθεος με την αντωνυμία «**ἐκεῖνον**»; (μονάδες 2)

Μονάδες 10

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Κ.Ε. Μπέης, *Αλήθειες και μύθοι γύρω από την προίκα, απόσπασμα*

Το παρακάτω απόσπασμα προέρχεται από το άρθρο του καθηγητή της Νομικής Σχολής Αθηνών Κ.Ε. Μπέη με τίτλο «Αλήθειες και μύθοι γύρω από την προίκα» που πρωτοδημοσιεύθηκε στην εφημερίδα *Ελευθεροτυπία* στις 29 Ιανουαρίου 1981. Διευκρινίζεται ότι ο θεσμός της προίκας ήταν σε ισχύ κατά την εποχή δημοσίευσης του άρθρου.

Έχει ωριμάσει πια η αντίληψη ότι ο θεσμός της προίκας είναι ταπεινωτικός για τη γυναίκα και επιβεβαιώνει την εξάρτησή της από τον άντρα. Κι αυτό είναι αλήθεια. Γιατί ο αστικός κώδικας, ρυθμίζοντας την προίκα, δεν καθιερώνει απλώς υποχρέωση του πατέρα (κι ύστερα απ' αυτόν, της μητέρας) να εφοδιάσει την κόρη του με τα απαραίτητα περιουσιακά εφόδια, για να μην είναι εξαρτημένη από την (καλή ή κακή) θέληση του άντρα. Προίκα, όπως λέει ο αστικός κώδικας, είναι η περιουσία (κινητά και ακίνητα) που δίνει η γυναίκα ή κάποιος άλλος (συνήθως ο πατέρας της) στον άντρα «προς ανακούφισιν των βαρών του γάμου». Τα βάρη αυτά, σύμφωνα με μια άλλη διάταξη, είναι αποκλειστική υποχρέωση του άντρα. Λοιπόν, αν δε γίνει ιδιαίτερη συμφωνία (και συνήθως δε γίνεται), ο άντρας αποκτάει την κυριότητα των μετρητών χρημάτων και των κινητών που δόθηκαν ως προίκα. Η γυναίκα δεν έχει κανένα ενεργό δικαίωμα πάνω σ' αυτά. Θα έχει, αν λυθεί ο γάμος της, για να της επιστραφεί. Σ' όλη τη διάρκεια του γάμου η προίκα δεν είναι δική της περιουσία, αλλά περιουσία του άντρα. (...) Με δυο λόγια: Αυτός είναι ο αφέντης. Στη γυναίκα δεν πέφτει λόγος.

Ανακτήθηκε (10/3/2022) από

<http://www.kostasbeys.gr/articles.php?s=3&mid=1096&mnu=1&id=22819>

B4. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου με την κατάλληλη νεοελληνική λέξη που είναι **ετυμολογικά συγγενής** της λέξης του αρχαίου διδαγμένου κειμένου που σας δίνεται, ώστε να ολοκληρωθεί ορθά το νόημά τους:

- **διδόναι:** Οι σημερινοί τεχνίτες προσπαθούν να συνεχίσουν την παμπάλαια ελληνική στην κατασκευή κοσμημάτων.
- **Ποιήσομαι:** Η ιστοσελίδα που διαβάζεις, δεν είναι αξιόπιστη, γιατί συχνά την αλήθεια.

- **καταλειφθείσης:** Το νερό είναι λιγοστό και η πόλη υποφέρει κάθε καλοκαίρι από
- **ένειμάμην:** Ο Δράκων και ο Σόλων ήταν οι μεγαλύτεροι της αρχαίας Αθήνας.
- **γενέσθαι:** Η Ελληνική Επανάσταση αποτελεί σημαντικό ιστορικό

Μονάδες 10

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ξενοφών, Συμπόσιον §§4.34-37.1

(έκδ. του Marchant, E.C. Οξφόρδη: Clarendon Press, 1921, ανατ. 1971)

Το Συμπόσιον είναι ένα από τα σωκρατικά έργα του Ξενοφώντα, ένας διάλογος γραμμένος μεταξύ του 390 και 370 π.Χ. Ο Σωκράτης με μια συντροφιά διασκεδάζει και συζητάει για τον έρωτα. Κατά τη εξέλιξη του συμποσίου ο καθένας από τους συνδαιτυμόνες καλείται να κατονομάσει κάτι για το οποίο νιώθει υπερήφανος. Στο απόσπασμα γίνεται συζήτηση για τον πλούτο.

Ἀλλ' ἄγε δὴ, ἔφη ὁ Σωκράτης, σὺ αὖ λέγε ἡμῖν, ὦ Ἀντίσθενες, πῶς οὕτω βραχέα ἔχων μέγα φρονεῖς ἐπὶ πλούτῳ. Ὅτι νομίζω, ὦ ἄνδρες, τοὺς ἀνθρώπους οὐκ ἐν τῷ οἴκῳ τὸν πλοῦτον καὶ τὴν πενίαν ἔχειν ἀλλ' ἐν ταῖς ψυχαῖς. Ὅρῳ γὰρ πολλοὺς μὲν ιδιώτας, οἳ πάνυ πολλὰ ἔχοντες χρήματα οὕτω πένεσθαι ἡγοῦνται ὥστε πάντα μὲν πόνον, πάντα δὲ κίνδυνον ὑποδύονται, ἐφ' ᾧ πλείω κτήσονται, οἷδα δὲ καὶ ἀδελφούς, οἳ τὰ ἴσα λαχόντες ὁ μὲν αὐτῶν τάρκοῦντα ἔχει καὶ περιττεύοντα τῆς δαπάνης, ὁ δὲ τοῦ παντός ἐνδεῖται· αἰσθάνομαι δὲ καὶ τυράννους τινάς, οἳ οὕτω πεινῶσι χρημάτων ὥστε ποιοῦσι πολὺ δεινότερα τῶν ἀπορωτάτων· δι' ἔνδειαν μὲν γὰρ δήπου οἱ μὲν κλέπτουσιν, οἱ δὲ τοιχωρυχοῦσιν, οἱ δὲ ἀνδραποδίζονται· τύραννοι δ' εἰσὶ τινες οἳ ὅλους μὲν οἴκους ἀναιροῦσιν, ἀθρόους δ' ἀποκτείνουσι, πολλάκις δὲ καὶ ὅλας πόλεις χρημάτων ἔνεκα ἐξανδραποδίζονται.

Ὅτι: Διότι

περιττεύοντα τῆς δαπάνης: περισσότερα από τα έξοδά του

τοιχωρυχοῦσιν: γίνονται διαρρήκτες

ἀνδραποδίζονται: υποδουλώνουν

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Γ1. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «*Ἀλλ' ἄγε δῆ, ... , ὁ δὲ τοῦ παντός ἐνδεΐται*».

Μονάδες 20

Γ4.

α. Να προσδιορίσετε την κύρια συντακτική λειτουργία των υπογραμμισμένων λέξεων του κειμένου:

<i>ἡμῖν</i> :	εἶναι	στο
<i>τοὺς ἀνθρώπους</i> :	εἶναι	στο
<i>ἔχειν</i> :	εἶναι	στο
<i>πάντα</i> :	εἶναι	στο
<i>τοῦ παντός</i> :	εἶναι	στο
<i>δι' ἔνδειαν</i> :	εἶναι	στο

(μονάδες 6)

β. Να χαρακτηρίσετε ως προς το είδος τους τις προτάσεις που ακολουθούν: *οἱ οὕτω πεινῶσι χρημάτων ὥστε ποιοῦσι πολὺ δεινότερα τῶν ἀπορωτάτων* (μονάδες 4).

Μονάδες 10